

AITO SÄÄSTÖPANKKI OY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Yritys- ja yhteisötunnus: 2286574-2
Postiosoite: Kauppakatu 14 B 8,
33210 Tampere
Käyntiosoite: Kauppakatu 14,
Tampere
Kotipaikka: Tampere

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016	1
Pankin liiketoiminta	3
Tulos	4
Tase	6
Vakavaraisuuden hallinta	9
Riskienhallinta	12
Hallinto ja henkilöstö	18
Yhteiskuntavastuu	20
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat	20
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017	20
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Tilinpäätös	23
Aito Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma	23
Aito Säästöpankki Oy:n tase	24
Aito Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma	26
Liitetiedot	28
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	54
Tilinpäätösmerkintä	54
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	55

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 45 000. Pankilla on yhteensä 13 konttoria, Tampereella, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Kangasalla, Nokialla, Pirkkalassa, Pälkäneellä, Valkeakoskella ja Ylöjärvellä. Helmikuussa 2017 pankki avaa konttorin Lempäälään.

Aito Säästöpankki Oy on itsenäinen säästöpankki, joka aloitti toimintansa vuonna 2010 Ikaalisten Säästöpankin ja Luopioisten Säästöpankin yhdistyessä. Aito Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Pankki toimii Pirkanmaan alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Aito Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”) kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sai Euroopan Keskuspankin myöntämän kiinnitysluottopankin toimiluvan maaliskuussa 2016 ja pankin toiminta käynnistettiin välittömästi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenrahoituksesta tukkumarkkinoilla. Sp-Kiinnitysluottopankki laski marraskuussa 2016 liikkeeseen 500 miljoonan euron asunto-lainavakuudellisen katetun joukkolainan (Covered Bond, CB). Lainalla on Standard & Poor´sin antama luottoluokitus AAA. Sp-Kiinnitysluottopankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja on Säästöpankkiliitto osk:in jäsenluottolaitos maaliskuusta 2016 alkaen. Sen välittäjäpankkeina voi toimia ainoastaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talous

Vuoden 2016 aikana nähtiin useita poliittisesti merkittäviä muutoksia. Iso-Britannian irtautuminen kansanäänestyksellä EU-jäsenyydestä oli jatkumoa unionin toistuville poliittisille kriiseille. Yhdysvaltojen presidentinvaalit olivat toinen merkittävä muutos, jonka vaikutukset maailmankauppaan ja geopolitiikkaan tullaan näkemään lähivuosina. Suurista muutoksista huolimatta sijoitusmarkkinoilla säilyi usko talouden elpymiseen vahvana ja vuoden toisella puoliskolla globaalien talouden elpymisen jatkui odotuksiin nähden hyvin.

Euroopassa kasvunäkymät olivat hajanaiset ja erot valtioiden välillä merkittäviä. Rakennemuutosten hidastuminen ja pankkisektorin vaikeudet vaikuttivat osaltaan talouden elpymisvauhtiin. Erityisesti epävarmuus Iso-Britannian äänestystuloksen vaikutuksista hidasti investointien kasvua, mutta työllisyystilanteen parantuminen ja palvelusektorin positiivinen kehitys pitivät luvut positiivisina. Yhdysvalloissa työmarkkinoiden tilanne on parantunut jo usean vuoden ajan ja tämä kehitys jatkui myös vuoden 2016 aikana. Teollisten investointien alhainen kasvu painoi osaltaan kasvulukemia, mutta loppuvuodesta nähty öljyn hinnannousu loi uskoa positiiviseen kehitykseen myös investointien osalta.

Merkittävä tekijä globaalin talouden näkökulmasta oli Kiinan tilanteen parantuminen elvytystoimenpiteiden seurauksena. Kiinan kansantalouden suuri velkataakka ja talouskasvun hidastuminen ovat puolestaan merkittäviä riskitekijöitä lähivuosina. Kehittyvien markkinoiden kasvunäkymiin liittyy edelleen merkittäviä riskejä, mutta raaka-ainehintojen elpyminen ja länsimaissa koettu talouskasvu ovat vakauttavia tekijöitä. Globaalitalouskasvu tulee elpymään lähelle 3 prosentin tasoa ensi vuoden aikana, ja merkittävin positiivinen vaikutus tulee olemaan Yhdysvaltojen talouden kehityksellä.

Sijoitusmarkkinat

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2016 käynnistyi heikosti, mutta sijoitustuotot elpyivät merkittävästi loppuvuotta kohden. Poikkeuksena olivat valtionlainsijoitukset. Korkomarkkinoiden näkökulmasta merkittävin muutos oli keskuspankkien rahapoliittisen elvytyksen asteittainen pienentyminen. Tämä johti etenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä pitkien korkojen nousuun ja korkokäyrän jyrkentymiseen. Tällä on osaltaan positiivinen vaikutus pankkisektorin tuloskehitykseen. Ohjauksenkorkojen nousu tulee tapahtumaan pitkällä aikavälillä ja elvytysohjelmien alasajot tulevat kestämaan vuosia. Näkymät yritysten tuloskasvun parantumisesta tuki osakemarkkinoita ja sijoittajien luottamus säilyi vahvana korkojen noususta huolimatta. Osakemarkkinoiden positiivinen kehitys heijastui myös yritysainamarkkinoilla, joiden tuotot nousivat vuoden loppua kohden. Yhdysvaltojen talouden elpyminen johti dollarin vahvistumiseen loppuvuodesta ja tällä oli negatiivinen vaikutus kehittyvien markkinoiden sijoituksiin.

Vuosi 2017 tulee olemaan Euroopassa poliittisten riskien värittävä. Samanaikaisesti Yhdysvalloissa uusi presidentti käynnistää vaaliohjelmassa esitetyt muutokset. Nämä tekijät tulevat aiheuttamaan epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla, mutta talouden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ensi vuonna. Tällä on sijoitusmarkkinoita vakauttava vaikutus.

Suomen talous

Suomen talouskasvu on kehittynyt muuta Eurooppaa heikommin. Vientivetoisuus on kärsinnyt globaalitalouden hitaasta kasvusta sekä investointien puutteesta. Vuoden 2016 aikana käynnistynyt elpyminen on antanut kuitenkin uskoa paremmasta. Työttömyys on laskenut ja kotitalouksien luottamus on kohentunut merkittävästi. Yksityinen kulutus kasvaa ja alhainen korkotaso tukee kotitalouksien ostovoimaa. Teollisuuden näkymät ovat myös elpyneet, mutta teollisuustuotanto on edelleen alhaisella tasolla.

Ensi vuoden aikana työmarkkinoiden positiivinen kehitys tulee jatkumaan ja myös teollisuuden näkymät tulevat parantumaan. Hallituksen ajamat rakennemuutokset ovat edenneet odotettua hitaammin ja tämän seurauksena toimenpiteiden riittävyys on kyseenalaista. Hallituksen asettamia työllisyystavoitteita ei tulla saavuttamaan. Talouskasvun tukemiseksi olisi syytä tarkastella lisätoimenpiteitä työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi sekä rakennemuutosten eteenpäin viemiseksi.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntomarkkinoiden vuosi 2016 sisälsi jo optimistisuutta talouden elpymisestä. Vuosi oli huomattavasti tasaisempi kuin kaksi edeltävää vuotta ja myös vuoden sisällä tapahtuva vaihtelutrendi oli normaalimpi. Kokonaisuutena käytettyjen asuntojen markkinat päättyivät noin 3 % nousuun, mikä tarkoitti Suomessa yhteensä noin 58 000 käytetyn asunnon ja kiinteistön kauppaa

vuonna 2016. Uusien asuntojen kauppa vilkastui selkeästi ollen jopa noin 28 % vilkkaampaa kuin vuonna 2015.

Asuntojen hinnoissa tapahtui lievää nousua, mikäli asuntomarkkinoita tarkastellaan laajana kokonaisuutena. Kuitenkin markkinoiden eriytyminen jatkui voimakkaana. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntojen hinnoissa oli edelleen laskua taantuvilla ja muuttotappiollisilla alueilla. Voittajina olivat edelleen suuret kasvukeskukset sekä kehittyvien kaupunkien ydinalueet. Myyntiajat säilyivät edellisvuoden tasolla, keskiarvo oli noin 70 vuorokautta.

Edullinen lainaraha ja sen saatavuuden parantuminen sekä kuluttajien luottamuksen elpyminen olivat edelleen merkittävimmät ajurit asuntokaupalle. Lisäksi rakennustoiminnassa tuli selkeä muutos parempaan suuntaan.

Pankin liiketoiminta

Aito Säästöpankki Oy:n liiketoiminnan kasvu ja tulos ylittivät pankin liiketoimintasuunnitelmasaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakaskuntaansa ja kannattavuuttaan.

Aito Säästöpankki Oy harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta, että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n sekä Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2016 lopussa oli 75,3 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleerahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot, SEB:n rahastot ja indeksilainat sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskemat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Varainhoidossa olevien varojen määrä oli vuoden vaihteessa 17,9 miljoonaa euroa. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 190,0 miljoonaa euroa.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Valikoima sisältää mm. säästö- ja eläkevakuutukset, lainaturvan, kapitalisaatiosopimuksen ja varainhoitovakuutuksen.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearing palveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Säästöpankit tarjoavat vakuutuksia verkkokaupassa, josta saa tavallisimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus Oy.

Tulos

Aito Säästöpankki Oy:n liikevoitto oli 7 312 tuhatta euroa (7 472 tuhatta euroa vuonna 2015). . Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,0 prosenttia (1,0). Pankin kulu-tuotto -suhde oli 60,3 prosenttia (61,2).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2016	01-12/2015	Muutos-%)	01-12/2014	Muutos-% **)
Korkokate	11 309	10 872	4,0	9 692	12,2
Nettopalkkiotuotot	6 849	6 806	0,6	6 653	2,3
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	16	-1	...	71	...
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	983	869		1 471	-40,9
Suojauslaskennan nettotulos	-10	-3	...	18	...
Muut tuotot	1 505	882	70,7	1 182	-25,4
Tuotot yhteensä	20 652	19 425	6,3	19 087	1,8
Henkilöstökulut	-5 381	-5 076	6,0	-4 797	5,8
Muut hallintokulut	-4 545	-4 394	3,4	-4 406	-0,3
Muut kulut	-2 525	-2 425	4,1	-2 737	-11,4
Kulut yhteensä	-12 451	-11 896	4,7	-11 940	-0,4
Kulu-tuotto -suhde	60,29	61,24		62,56	
Arvon alentumistappiot luotoista	-889	-57	...	-607	-90,5
Liikevoitto	7 312	7 472	-2,1	6 540	14,3
Tilikauden voitto	7 097	5 694	24,6	4 053	40,5
*) Muutos 2016-2015					
**) Muutos 2015-2014					

Pankin korkokatteeksi muodostui 11 309 tuhatta euroa (10 872). Korkokate kasvoi 4,0 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 977 tuhatta euroa (1 152).

Korkotuottojen määrä oli 14 966 tuhatta euroa (16 558), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 1 592 tuhatta euroa/9,6 prosenttia. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 3 656 tuhatta euroa (5 685). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 35,7 prosenttia. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 6 849 tuhatta euroa (6 806). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 7 938 tuhatta euroa (7 496) ja palkkiokulujen 1 089 tuhatta euroa (690). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 2 491 tuhatta euroa (2 073), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 186 tuhatta euroa (11) ja muista välitetyistä tuotteista 2 306 tuhatta euroa (2 062). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 1 927 tuhatta euroa (1 921), palkkiot maksuliikenteestä 2 740 tuhatta euroa (2

801), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 239 tuhatta euroa (186) ja palkkiot takauksista 141 tuhatta euroa (137). Palkkiokulut kasvoivat edellisvuodesta 57,8 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotto oli 16 tuhatta euroa (-1), joka muodostui tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen realisoitumattomista arvostusvoitoista ja –tappioista.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 983 tuhatta euroa (869). Tästä myyntivoitot- ja tappiot olivat 996 tuhatta euroa (884). Erään sisältyy myös käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirrettyjä arvonalentumistappioita -13 tuhatta euroa (-15).

Suojauslaskennan nettotulos oli -10 tuhatta euroa (-3). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 1 505 tuhatta euroa (882). Saadut osingot olivat 176 tuhatta euroa (171), jossa kasvua edellisvuoteen oli 5 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 115 tuhatta euroa (-155). Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 40,3 prosentilla 1 214 tuhanteen euroon (865). Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät 712 tuhatta euroa kertaluonteisia erää liittyen Visa Europen myyntiin Visa Inc. -yhtiölle. Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Tarvittavat viranomaisluvut saatiin kevään ja alkukesän aikana, ja kauppa toteutui suunnitellussa aikataulussaan kesäkuussa 2016.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 5 381 tuhatta euroa (5 076), mikä oli 6,0 prosenttia (tai 305 tuhatta euroa) suurempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 3,4 prosenttia, 4 545 tuhanteen euroon (4 394). Muut kulut, 2 525 tuhatta euroa (2 425), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 275 tuhatta euroa (292). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 5,5 prosenttia, 2 250 tuhanteen euroon (2 133).

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 889 tuhatta euroa (57), jossa kasvua edellisvuodesta oli 831 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 1 058 tuhatta euroa (185). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 93 tuhatta euroa (0) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista saatiin 77 tuhatta euroa (128).

Tase

Pankin tase pieneni vuoden 2016 aikana 6,5 prosenttia ja oli vuoden lopussa 700,6 miljoonaa euroa (748,9). Taseessa olevien luottojen määrä oli 532,8 miljoonaa euroa. Talletusten määrä oli 482,1 miljoonaa euroa.

Aito Säästöpankki Oy:n taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	Muutos-% **)	31.12.2014	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	532 930	545 355	-2,3	515 690	5,8
Luotot	532 821	542 420	-1,8	512 815	5,8
Muut saamiset	109	2 935	-96,3	2 875	2,1
Sijoitukset	157 003	193 493	-18,9	206 695	-6,4
Saamiset luottolaitoksilta	30 479	72 603	-58,0	93 034	-22,0
Saamistodistukset	64 786	63 037	2,8	57 544	9,5
Osakkeet ja osuudet	52 938	48 938	8,2	46 824	4,5
Kiinteistöt	8 799	8 915	-1,3	9 292	-4,1
Johdannaissopimukset	4 244	4 021	5,5	4 845	-17,0
Johdannaissopimukset vastaavaa	4 244	4 021	5,5	4 845	-17,0
Yleisön talletukset *)	482 134	488 165	-1,2	512 453	-4,7
Velat luottolaitoksille	121 651	148 505	-18,1	60 981	...
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 000	42 989	-51,2	95 246	-54,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	0	22 989	...	75 246	-69,4
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	21 000	20 000	5,0	20 000	0,0
Oma pääoma	40 681	32 494	25,2	27 048	20,1
Tilinpäättösiirtojen kertymä	23 549	25 100	-6,2	24 733	1,5
ROA %	0,8	0,8		0,8	
ROE %	9,9	12,3		12,1	
Omavaraisuusaste	8,5	7,0		6,4	
Vakavaraisuussuhde	19,58	16,99 %		13,41 %	

*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta
 **) Muutos 2016-2015
 ***) Muutos 2015-2014

Luotonanto

Aito Säästöpankki Oy:n luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 608,2 miljoonaa euroa (567,0). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 532,8 miljoonaa euroa (542,4) sekä pankin välittämät SP-Kiinnitysluottopankin ja Aktia Hypoteekkipankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 75,3 miljoonaa euroa (24,5). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 212,9 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 41,2 miljoonaa euroa eli 7,3 prosenttia.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla. Järjestämättömät saamiset olivat 3,2 miljoonaa euroa (2,0) eli 1,3 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten määrä oli 0,6 prosenttia (0,4) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä. **Lisäksi lainanhoitajoustolliset saamiset olivat 6,8 miljoonaa euroa (6,9). Lainanhoitajoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehdot on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestetty heikentyneen maksukyvyyn johdosta.**

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 8,3 miljoonaa euroa (11,8) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 15,7 miljoonaa euroa (9,9) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.8.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 30,5 miljoonaa euroa (72,6). Määrä oli 42,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 64,8 miljoonaa euroa (63,0), mikä on 2,8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Pankki luopui Aktia Hypoteekkipankin osakkeista vuoden 2016 aikana, kirjaten 128 tuhatta euroa tappiota.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 52,9 miljoonaa euroa (48,9). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 11,5 miljoonaa euroa (11,3) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 41,5 miljoonaa euroa (37,6). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 8,8 miljoonaa euroa (8,9). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 5,5 miljoonaa euroa (5,6) ja sijoituskiinteistöjen arvo 3,3 miljoonaa euroa (3,3). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.8.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 73 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusrannusmenoja. Pankki kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä 0 tuhatta euroa (-272).

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 4,2 miljoonaa euroa (4,0), jotka olivat käypää arvoa suojaavia. Pankki suojaasi käyvän arvon suojauksella avistaehtoista talletussalkkua. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset. Lisäksi pankki suojaasi osaketalletusten arvonmuutoksia osakeoptioilla..

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.6. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 482,1 miljoonaa euroa (488,2). Talletukset vähenivät vuoden aikana 6,0 miljoonaa euroa eli 1,2 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 37,6 miljoonaa euroa eli 11,8 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 356,5 miljoonaa euroa (318,9). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 43,6 miljoonaa euroa eli 25,8 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 125,7 miljoonaa euroa (169,3).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 121,7 miljoonaa euroa (148,5). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 7,9 miljoonaa euroa (7,9). Muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 7,9 miljoonaa euroa (7,9).

Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana debentuurilainoja 5,0 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 21,0 miljoonaa euroa (43,0), joka muodostui debentuurilainoista.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 40,7 miljoonaa euroa (32,5). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 8,2 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 2,5 miljoonaa euroa (1,1). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 2,5 miljoonaa euroa (1,1).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 23,5 miljoonaa euroa (25,1). Tämä muodostui luottotappiovarauksesta. Vuonna 2016 luottotappiovarausta purettiin 1,6 miljoonaa euroa (kasvatettiin 0,4 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 1,3 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkiin yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 74 tuhatta euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomainen, Rahoitusvakausvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakausviraston vuodelle 2016 määrämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2016.

Sijoittajien turva

Aito Säästöpankki Oy kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäseninä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Aito Säästöpankki Oy on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyys turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Säästöpankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Omat varat ja vakavaraisuus

Aito Säästöpankki Oy:n vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 %, että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Vuonna 2016 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ei asetettu.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Aito Säästöpankki Oy julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Aito Säästöpankki Oy:n omat varat yhteensä olivat 71,0 miljoonaa euroa (63,0), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 29,0 miljoonaa euroa (29,7). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 58,1 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 58,1 miljoonaa euroa (51,5). Toissijaiset omat varat olivat 12,9 miljoonaa euroa (11,5).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen. Yhteenliittymälain 21 ja 21 a §:ssä tarkoitettuja poikkeuslupia ei sovelleta Säästöpankkiin.

Aito Säästöpankki Oy:n vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 19,58 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 16,02 % (13,88 %).

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat	2016	2015
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	59 519	52 575
Vähennyksen ydinpääomasta	-1 413	-1 087
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	58 106	51 488
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	58 106	51 488
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	12 877	11 538
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	12 877	11 538
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	70 983	63 026
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	318 915	329 218
Vastuun arvonokaisuriski (CVA)	5 865	6 897
Markkinariski	1 945	1 737
Valuuttariski	1 945	1 737
Operatiivinen riski	35 888	33 107
Riskipainotetut erät yhteensä	362 613	370 959
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	9 065	9 274
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,02 %	13,88 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,02 %	13,88 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,58 %	16,99 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,14 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

	2016	2015
Ensisijainen pääoma	58 106	51 488
Vastuiden kokonaismäärä	713 789	771 684
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,14 %	6,62 %

Kriisinvakuutus suunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinvakuutuskehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinvakuutuksesta). Kriisinvakuutuslain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakuutusvirasto (Laki rahoitusvakuutusvirastosta, 1995/2014), joka luo Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisinvakuutus suunnitelman alkuvuodesta 2017. Osana kriisinvakuutus suunnitelmaa tullaan asettamaan yhteenliittymätasolla vaatimus omien varojen ja vähennyskelpoisten velkojen määrästä (MREL-vaade) ja se astuu voimaan 31.12.2017. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, mutta jäsenluottolaitoskohtaista vaatimusta tullaan arvioimaan uudelleen vuonna 2018. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 –tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös

hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminto varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan, että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmätyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 85,1 % (83,8 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 2,8 % (3,0 %) ja muiden 12,1 % (13,3 %). Valtaosa, 85,1 % (82,8 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Olemassa olevat luotot luokitellaan luottoluokitus-mallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johdolle/johtoryhmälle/luottotoimikunnalle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastoista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa,

johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Aito Säästöpankki Oy hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 38 400 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään 100 prosenttia luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 25,6 % (26,3 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2016 aikana pankin rahoitusasema oli vakaa.

Markkinariski

Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus – ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloriskin kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski. Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti. Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojauksena.

Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksen arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvonmuutoksia nettomäärältään -7 tuhatta euroa (-19). Lisäksi realisoitumattomia arvonmuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 2 521 tuhatta euroa (1 131), joka muodostui myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutuksesta. Arvopapereiden realisoitumattomista arvonmuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 2 513 tuhatta euroa (1 112). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta. Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon, että tulariskin kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Pankin kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tulariski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennakkoisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia. Johdannaisten korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tulariskilaskennassa.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen, että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tulariskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2016 +/-

12/-1 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +/- 30/-1 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamisaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 1.6. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan / liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistösijoituksiin sitoutuneita pääomia. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin kauppahintamenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.8 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 5 642 tuhatta euroa (5 683). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma kasvoi verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 3 541 (3 527) tuhatta euroa, mikä on 0,5 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottoon linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioehtoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Säästöpankkiosakeyhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 9.3.2016. Yhtiökokouksessa käsiteltiin vuoden 2015 tilinpäätös. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Tilikauden tuloksesta jaettiin osinkoina 300 tuhatta euroa. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Aito Säästöpankki Oy Oy:n hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Eero Laesterä ja varapuheenjohtajana Timo Saraketo sekä toimitusjohtajana Pirkko Aho-nen. Varatoimitusjohtajana on toiminut Jani Eenola. Hallitus kokoontui vuoden aikana 13 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Eero Laesterä pj.	hallintotieteiden tohtori	2010
Timo Saraketo vpj.	toimitusjohtaja	2010

Hannu Ala-Kapee	hankintaesimies	2012
Asko Koskinen	toimitusjohtaja	2014
Erkki Nurmi	yrittäjä	2011
Eija Vartila	KTM, hallituspartneri	20.10.2016 alkaen
Elisa Saarinen	co-founder, partner	22.5.2016 asti

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 84 henkilöä.

Pankin tilintarkastajana on toiminut Henry Maarala, KHT ja varatilintarkastajana KHT-yhteisö KPMG Oy. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut PricewaterhouseCoopers Oy.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Osakeyhtiömuotoisen säästöpankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita pankille toimitusjohtaja. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamisensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita. Henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä Suomen Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain Hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. lukua. Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta Luottolaitoslain 8 luvun 9,11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50.000 euroa, eikä ylitä 100 %:ia palkkionsaajan kiinteään palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaa pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitsemi-

nen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävä riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen jäsenet saavat vuosipalkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä. Merkittävä osa vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä lykätään ja maksetaan aikaisintaan 3-5 vuoden kuluessa ansaintajaksosta. Lykkäysajan pituutta arvioitaessa otetaan huomioon henkilön riskiprofiili ja liiketoiminnan luonne.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Yhteiskuntavastuu

Aito Säästöpankki Oy:n yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Aito Säästöpankki Oy:lle on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Aito Säästöpankki Oy huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2016 yhteisöjen tuloveroa 1 768 tuhatta euroa. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 20 000 eurolla vuoden 2016 aikana.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2017 aikana. Pankin tuloskehityksen arvioidaan pysyvän vuoden 2016 tasolla, jos korkotasossa ei tapahdu muutoksia. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Aito Säästöpankki Oy:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31 659 840,13 euroa, josta tilikauden voitto on 7 096 594,35 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- jaetaan osinkona	350 000,00 euroa
- jätetään edellisten tilikausien voittovaroihin	<u>31 309 840,13 euroa</u>
Yhteensä	31 659 840,13 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös-} \\ \text{siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla} \\ \text{vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiiirtojen kertymä} \\ \text{laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Vastuut yhteensä}} * 100$

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Tilinpäätös

Aito Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2016 eur	1.1. - 31.12.2015 eur
Korkotuotot	(2.1)	14 965 568,31	16 557 556,83
Korkokulut	(2.1)	-3 656 094,47	-5 685 239,02
KORKOKATE		11 309 473,84	10 872 317,81
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	175 953,10	171 318,74
Palkkiotuotot	(2.3)	7 937 854,48	7 495 821,70
Palkkiokulut	(2.3)	-1 088 738,19	-689 760,44
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	15 500,00	-760,00
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.5)	982 589,30	868 975,30
Suojauslaskennan nettotulos	(2.6)	-9 671,67	-3 068,74
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.7)	115 070,74	-154 788,17
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.8)	1 213 964,32	865 263,04
Hallintokulut		-9 925 977,55	-9 470 564,04
Henkilöstökulut	(2.9)	-5 381 277,02	-5 076 146,85
Muut hallintokulut	(2.10)	-4 544 700,53	-4 394 417,19
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.11)	-274 865,34	-292 249,24
Liiketoiminnan muut kulut	(2.8)	-2 249 930,88	-2 132 776,54
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.12)	-888 760,69	-57 394,48
LIIKEVOITTO		7 312 461,46	7 472 334,94
Tilinpäätössiirrot		1 551 822,53	-367 964,77
Tuloverot		-1 767 689,64	-1 410 287,71
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		7 096 594,35	5 694 082,46
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		7 096 594,35	5 694 082,46

Aito Säästöpankki Oy:n tase

VASTAAVAA

		31.12.2016	31.12.2015
		eur	eur
Käteiset varat		1 551 490,92	1 684 317,95
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		21 443 812,50	20 569 355,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	30 479 175,49	72 603 459,59
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.2)	532 930 097,00	545 354 890,34
Saamistodistukset	(1.4)	43 342 052,15	42 467 750,57
Muilta		43 342 052,15	42 467 750,57
Osakkeet ja osuudet	(1.5)	52 938 351,84	48 937 858,82
Johdannaissopimukset	(1.6)	4 243 867,15	4 020 980,79
Aineettomat hyödykkeet	(1.7)	1 063 471,17	787 069,15
Aineelliset hyödykkeet		8 727 333,37	8 756 338,78
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(1.8)	3 225 349,02	3 236 839,62
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(1.8)	5 185 132,52	5 186 652,01
Muut aineelliset hyödykkeet		316 851,83	332 847,15
Muut varat	(1.9)	124 183,51	133 578,08
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.10)	3 727 381,85	3 468 098,31
Laskennalliset verosaamiset	(1.18)	54 492,39	127 117,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>700 625 709,34</u>	<u>748 910 815,11</u>

VASTATTAVAA

	31.12.2016	31.12.2015
	eur	eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	(1.11) 121 650 765,91	148 504 892,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12) 486 298 309,31	492 075 609,90
Talletukset	486 207 131,73	491 950 499,76
Muut velat	91 177,58	125 110,14
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(1.13) 0,00	22 988 913,14
Muut velat	(1.14) 4 101 769,87	3 636 446,31
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.15) 2 660 963,80	3 700 200,34
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(1.17) 21 000 000,00	20 000 000,00
Laskennalliset verovelat	(1.18) 684 672,00	409 897,10
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	636 396 480,89	691 315 959,43
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	23 548 669,90	25 100 492,43
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	23 548 669,90	25 100 492,43
OMA PÄÄOMA	(1.22)	
Osakepääoma	(1.23) 6 500 000,00	6 500 000,00
Muut sidotut rahastot	2 520 718,42	1 131 117,47
Käyvän arvon rahasto	2 520 718,42	1 131 117,47
Vapaat rahastot	12 609 909,61	12 609 909,61
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 609 909,61	12 609 909,61
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	11 953 336,17	6 559 253,71
Tilikauden voitto (tappio)	7 096 594,35	5 694 082,46
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 680 558,55	32 494 363,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	700 625 709,34	748 910 815,11

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2016	31.12.2015
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	8 251 902,81	11 791 287,86
Takaukset ja pantit	7 142 255,83	10 665 640,88
Muut	1 109 646,98	1 125 646,98
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	15 680 647,32	9 935 555,63
Muut	15 680 647,32	9 935 555,63

Aito Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	7 096 594,35	5 694 082,46
Tilikauden oikaisut	395 876,29	2 514 346,44
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	44 577 345,10	-7 140 886,78
Saamistodistukset	-598 875,21	-5 464 083,26
Saamiset luottolaitoksilta	36 216 091,91	29 205 810,35
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	12 424 793,34	-29 664 998,27
Osakkeet ja osuudet	-3 269 599,44	-977 390,95
Muut varat	-195 065,50	-240 224,65
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-55 628 652,10	10 641 713,11
Velat luottolaitoksille	-26 854 126,73	87 524 191,84
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-5 993 243,51	-24 447 147,31
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-22 988 913,14	-52 257 522,59
Muut velat	207 631,28	-177 808,83
Maksetut tuloverot	-2 491 407,90	-1 162 363,92
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-6 050 244,26	10 546 891,31
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-143 776,26	-1 224 280,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-546 998,70	-361 743,89
Investointien rahavirta yhteensä	-690 774,96	-1 586 023,89
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	5 000 000,00	5 000 000,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-4 000 000,00	-5 000 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-300 000,00	-200 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	700 000,00	-200 000,00
Rahavarojen nettomuutos	-6 041 019,22	8 760 867,42
Rahavarat tilikauden alussa	28 509 169,66	19 748 302,24
Rahavarat tilikauden lopussa	22 468 150,44	28 509 169,66
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 551 490,92	1 684 317,95
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	20 916 659,52	26 824 851,71
Yhteensä	22 468 150,44	28 509 169,66

Lisätiedot rahoituslaskelmaan:

Saadut korot	15 126 891,14	16 684 884,72
Maksetut korot	4 182 778,79	5 919 422,33
Saadut osingot	175 953,10	171 318,74

Tilikauden oikaisut:

Tilinpäätössiirrot	-1 551 822,53	367 964,77
Tuloslaskelman verot	1 767 689,64	1 410 287,71
Käyvän arvon muutokset	-23 916,21	78 694,91
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	299 602,09	590 660,09
Muut oikaisut	-95 676,70	66 738,96
Yhteensä	395 876,29	2 514 346,44

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Säästöpankki Aito Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien ja keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton sekä niiden tytä- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Pankin tytär- ja osakkuusyrietykset ovat kiinteistöyhtiöitä ja holding-yhtiö. Luottolaitoslain 12 luku 10 §:ään perustuen tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen. Konsernin tilinpäätös antaa poisjättämisestä huolimatta oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä ja yhdistelemättömistä tytär - ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 5.1.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu yhdistelmäinstrumentit, jotka sisältävät kytketyn johdannaisen, jota ei ole erotettu pääsopimuksesta sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat. Lisäksi tähän luokkaan on luokiteltu johdannaiset, jotka on tehty suojaamistarkoituksessa, mutta joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin on luokiteltu saamistodistukset, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättynä päivänä ja jotka pankilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältävät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin on luokiteltu johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Myytavissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenuon silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksytyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset sekä lainat ja muut saamiset on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenuon, jos arvonalentumisesta on ollut objektiivista näyttöä.

Tytär- ja omistusyhteyksyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenuon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenuon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa niihin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suo-

jauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Arvopaperikaupan nettotuottoihin on kirjattu myös suojaavina instrumentteina käytettyjen korko-optioiden aika-arvon muutos, koska aika-arvo ei ole osa suojaavaa instrumenttia. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirran suojauksessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Pankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Käypää arvoa suojattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Pankki suojaa korkoriskiään tulevan korkovirran muutoksilta ja soveltaa siihen rahavirran suojausta. Suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirtaa suojattaessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Pankki käyttää osakeoptioita suojatakseen osaketalletuksiin liittyvää osakeriskiä käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on osaketalletuksen lisätuotto.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa johdannaissilla operatiivisesti korkoriskiään, mutta ei sovelta niihin suojauslaskentaa. Kirjanpidossa nämä johdannaissot käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissina ja niiden käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan tuloslaskelmaan erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Pankki käyttää osakeoptioita suojatakseen osaketalletuksiin liittyvää osakeriskiä käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on osaketalletuksen lisätuotto.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahinta menetelmää käyttäen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.8.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonorotuksia. Mikäli arvonorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle kirjanpitoarvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Arvonorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Jos laskennallinen verovelka on olennainen, se ilmoitetaan liitetietona.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorjoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisointihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankinta-

menon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 10 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2016	2015
Vaadittaessa maksettavat	20 916 659,52	26 824 851,71
Kotimaisilta luottolaitoksilta	20 916 659,52	26 824 851,71
Muut	9 562 515,97	45 778 607,88
Kotimaisilta luottolaitoksilta	9 562 515,97	45 778 607,88
Yhteensä	30 479 175,49	72 603 459,59

Erään Muut tilikaudella 2015 sisältyy pankin Aktia Hypoteekkipankki Oy:lle antama pitkäaikainen, vakuudeton seniorluotto liittyen välitettyjen kiinnitysluottojen jälleenrahoitukseen.

1.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2016	2015
Yritykset ja asuntoyhteisöt	48 304 847,59	55 416 349,99
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	2 828 642,92
Kotitaloudet	483 150 662,74	484 847 660,23
Kotitalouksia palvelevat voitoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 474 586,67	2 262 237,20
Yhteensä	532 930 097,00	545 354 890,34
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	87 000,00	87 000,00

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2016	2015
Arvonlennustappiot tilikauden alussa	1 798 706,04	1 765 387,23
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	1 009 139,81	294 025,24
+ tilikauden aikana kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-17 520,03	-108 811,90
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-95 602,79	-78 090,80
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalentumistappio	-42 502,23	-73 803,73
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 652 220,80	1 798 706,04

1.3 Järjestämättömien saamisten määrä

	2016	2015
Järjestämättömät saamiset	3 241 828,00	1 979 832,00

1.4 Saamistodistukset

	2016		2015	
	Yhteensä	Joista keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	1 131 050,00	0,00	1 115 550,00	0,00
Muut	1 131 050,00	0,00	1 115 550,00	0,00
Myytävissä olevat saamistodistukset	63 654 814,65	21 443 812,50	61 921 555,57	20 569 355,00
Julkisesti noteeratut	57 398 472,45	21 443 812,50	54 983 589,50	20 569 355,00
Muut	6 256 342,20	0,00	6 937 966,07	0,00
Yhteensä	64 785 864,65	21 443 812,50	63 037 105,57	20 569 355,00
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	1 785 740,00	0,00	1 462 192,00	0,00

1.5 Osakkeet ja osuudet

	2016	2015
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	52 885 564,03	48 885 071,01
Julkisesti noteeratut	41 301 235,09	37 444 518,33
Muut	11 584 328,94	11 440 552,68
Osakkeet ja osuudet yhteensä	52 885 564,03	48 885 071,01
- joista luottolaitoksissa	9 598 600,34	8 619 804,08
- joista muissa yrityksissä	43 286 963,69	40 265 266,93

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä

Muissa yrityksissä	52 787,81	52 787,81
Yhteensä	52 787,81	52 787,81

Omistukset on arvostettu hankintamenoon.

Rahoitusvarat IAS39

	2016	2015
Lainat ja muut saamiset	563 300 501,47	615 038 153,32
Myytävissä olevat rahoitusvarat	116 701 937,51	113 779 611,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	5 374 917,15	5 136 530,79
Yhteensä	685 377 356,13	733 954 295,11

1.6 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

	2016			Yhteensä
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset	7 840 800,00	25 197 500,00	20 000 000,00	53 038 300,00
Käyvän arvon suojaus	7 840 800,00	25 197 500,00	20 000 000,00	53 038 300,00
Korkojohdannaiset	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	40 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	40 000 000,00
Osakejohdannaiset	7 840 800,00	5 197 500,00	0,00	13 038 300,00

Johdannaissopimusten nimellisarvot

	2015			Yhteensä
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset	17 712 100,00	27 850 800,00	20 000 000,00	65 562 900,00
Käyvän arvon suojaus	17 712 100,00	27 850 800,00	20 000 000,00	65 562 900,00
Korkojohdannaiset	10 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	50 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	10 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	50 000 000,00
Osakejohdannaiset	7 712 100,00	7 850 800,00	0,00	15 562 900,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2016		2015	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	4 243 867,15	0,00	4 020 980,79	0,00
Käyvän arvon suojaus	4 243 867,15	0,00	4 020 980,79	0,00
Korkojohdannaiset	4 136 337,00	0,00	3 930 050,29	0,00
Koronvaihtosopimukset	4 136 337,00	0,00	3 930 050,29	0,00
Osakejohdannaiset	107 530,15	0,00	90 930,50	0,00
Yhteensä	4 243 867,15	0,00	4 020 980,79	0,00

1.7 Aineettomat hyödykkeet

	2016	2015
Muut kehittämismenot	56 327,77	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	1 007 143,40	787 069,15
Yhteensä	1 063 471,17	787 069,15

1.8 Aineelliset hyödykkeet

	2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	81 274,65	
Sijoituskäytössä	77 127,00	70 000,00
Yhteensä	158 401,65	70 000,00

Rakennukset

Omassa käytössä	145 637,01	
Sijoituskäytössä	72 359,73	102 467,63
Yhteensä	217 996,74	102 467,63

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Omassa käytössä	4 958 220,86	
Sijoituskäytössä	3 075 862,29	3 075 862,29
Yhteensä	8 034 083,15	3 075 862,29

Muut aineelliset hyödykkeet 316 851,83

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 8 727 333,37

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

	2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	81 274,65	
Sijoituskäytössä	77 127,00	70 000,00
Yhteensä	158 401,65	70 000,00

Rakennukset

Omassa käytössä	167 573,73	
Sijoituskäytössä	83 850,33	102 467,63
Yhteensä	251 424,06	102 467,63

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Omassa käytössä	4 937 803,63	
Sijoituskäytössä	3 075 862,29	3 075 862,29
Yhteensä	8 013 665,92	3 075 862,29

Muut aineelliset hyödykkeet 332 847,15

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 8 756 338,78

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

Aineettomat hyödykkeet

	2016	2015
Hankintameno 1.1.	3 941 956,23	3 624 957,94
+ tilikauden lisäykset	432 281,49	316 998,29
Hankintameno 31.12.	4 374 237,72	3 941 956,23
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-3 154 887,08	-3 003 333,02
- tilikauden poistot	-155 879,47	-151 554,06
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 310 766,55	-3 154 887,08
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 063 471,17	787 069,15
Kirjanpitoarvo 1.1.	787 069,15	621 624,92

Aineelliset hyödykkeet

	2016	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 222 552,41	5 548 282,06	2 435 844,86	13 206 679,33
+ tilikauden lisäykset	0,00	20 417,23	94 299,98	114 717,21
Hankintameno 31.12.	5 222 552,41	5 568 699,29	2 530 144,84	13 321 396,54
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 985 712,79	-361 630,05	-2 102 997,71	-4 450 340,55
- tilikauden poistot	-11 490,60	-21 936,72	-110 295,30	-143 722,62
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 997 203,39	-383 566,77	-2 213 293,01	-4 594 063,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 225 349,02	5 185 132,52	316 851,83	8 727 333,37
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 236 839,62	5 186 652,01	332 847,15	8 756 338,78

Aineelliset hyödykkeet

	2015	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 222 552,41	5 534 046,66	2 405 334,66	13 161 933,73
+ tilikauden lisäykset	0,00	14 235,40	30 510,20	44 745,60
Hankintameno 31.12.	5 222 552,41	5 548 282,06	2 435 844,86	13 206 679,33
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 701 943,21	-339 693,33	-1 969 597,98	-4 011 234,52
- tilikauden poistot	-11 490,60	-21 936,72	-133 399,73	-166 827,05
- tilikauden arvonalentumiset	-272 278,98	0,00	0,00	-272 278,98
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 985 712,79	-361 630,05	-2 102 997,71	-4 450 340,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 236 839,62	5 186 652,01	332 847,15	8 756 338,78
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 520 609,20	5 194 353,33	435 736,68	9 150 699,21

1.9 Muut varat

	2016	2015
Maksujenvälityssaamiset	44 146,96	56 203,29
Muut	80 036,55	77 374,79
Yhteensä	124 183,51	133 578,08

1.10 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2016	2015
Korot	2 074 402,63	2 235 725,46
Muut	1 652 979,22	1 232 372,85
Yhteensä	3 727 381,85	3 468 098,31

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.11 Velat luottolaitoksille

	2016	2015
Luottolaitoksille	121 650 765,91	148 504 892,64
Vaadittaessa maksettavat	1 061 987,31	7 520 528,27
Muut	120 588 778,60	140 984 364,37
Yhteensä	121 650 765,91	148 504 892,64

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2016	2015
Talletukset	486 207 131,73	491 950 499,76
Vaadittaessa maksettavat	360 608 193,79	322 827 885,82
Muut	125 598 937,94	169 122 613,94
Muut velat	91 177,58	125 110,14
Muut	91 177,58	125 110,14
Yhteensä	486 298 309,31	492 075 609,90

1.13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	2 996 935,01	3 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	19 991 978,13	20 000 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	22 988 913,14	23 000 000,00

1.14 Muut velat

	2016	2015
Maksujenvälitysvelat	4 046 065,99	3 469 190,99
Pakolliset varaukset	0,00	57 826,00
Muut	55 703,88	109 429,32
Yhteensä	4 101 769,87	3 636 446,31

1.15 Varaukset

	2016	2015
Pakolliset varaukset	0,00	57 826,00
Muut varaukset	23 548 669,90	25 100 492,43
Yhteensä	23 548 669,90	25 158 318,43

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Muut	57 826,00	0,00	-57 826,00	0,00
Yhteensä	57 826,00	0,00	-57 826,00	0,00

1.16 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2016	2015
Korot	971 499,21	1 496 037,74
Muut	1 689 464,59	2 204 162,60
Yhteensä	2 660 963,80	3 700 200,34

1.17 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10% näistä velkojen yhteismäärästä

	2016			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Aito Sp Deb. I/2012 float 10.12.2017	2 000 000,00	2 000 000,00	2,00	10.12.2017
Sp Deb. I/2012 2,85% 7.5.2017	1 000 000,00	1 000 000,00	2,85	7.5.2017
Aito Sp Deb. I/2014 2,50 % 12.11.2019	8 000 000,00	8 000 000,00	2,50	12.11.2019
Aito Sp Deb. I/2015 2,00 % 25.8.2020	5 000 000,00	5 000 000,00	2,00	25.8.2020
Aito Sp Deb. I/2016 1,5 % 23.8.2021	5 000 000,00	5 000 000,00	1,50	23.8.2021
Yhteensä	21 000 000,00	21 000 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Aito Sp Deb. I/2014 2,50 % 12.11.2019	4 582 694,41
Aito Sp Deb. I/2015 2,00 % 25.8.2020	3 650 054,77
Aito Sp Deb. I/2016 1,5 % 23.8.2021	4 644 030,64
Yhteensä	12 876 779,82

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10% näistä velkojen yhteismäärästä

	2015			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Aito Sp Deb. I/2015 2,00 % 25.8.2020	5 000 000,00	5 000 000,00	2,00	25.8.2020
Aito Sp Deb. I/2014 2,50 % 12.11.2019	8 000 000,00	8 000 000,00	2,50	12.11.2019
Aito Sp Deb. I/2013 3,75 % 24.5.2016	1 000 000,00	1 000 000,00	3,75	24.5.2016
Aito Sp Deb. I/2012 float 10.12.2017	4 000 000,00	4 000 000,00	2,00	10.2.2017
Sp Deb. I/2012 2,85% 7.5.2017	2 000 000,00	2 000 000,00	2,85	7.5.2017
Yhteensä	20 000 000,00	20 000 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Aito Sp Deb. I/2015 2,00 % 25.8.2020	4652245,34
Aito Sp Deb. I/2014 2,50 % 12.11.2019	6 186 199,34
Aito Sp Deb. I/2013 3,75 % 24.5.2016, T2 kelpoinen	700 000,00
Yhteensä	11 538 444,68

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

1.18 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2016	2015
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	54 492,39	127 117,73
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	684 672,00	409 897,10
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	684672,00	409897,10

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvomuutoksesta.

Muita osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	507 085,00	3 349 912,50
Saamiset luottolaitoksilta	20 916 659,52	9 562 515,97	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 447 298,20	47 248 970,98	162 642 205,42
Saamistodistukset	0,00	4 303 023,65	37 222 016,50
Yhteensä	31 363 957,72	61 621 595,60	203 214 134,42

	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	17 586 815,00	0,00	21 443 812,50
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	30 479 175,49
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	136 859 119,11	175 732 503,29	532 930 097,00
Saamistodistukset	1 817 012,00	0,00	43 342 052,15
Yhteensä	156 262 946,11	175 732 503,29	628 195 137,14

Rahoitusvarat

	2015		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	3 850 905,00
Saamiset luottolaitoksilta	26 824 851,71	45 778 607,88	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8 814 660,36	50 780 908,32	164 121 188,86
Saamistodistukset	0,00	1 810 611,57	37 082 154,50
Yhteensä	35 639 512,07	98 370 127,77	205 054 248,36

Rahoitusvarat

	2015		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	16 718 450,00	0,00	20 569 355,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	72 603 459,59
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	141 043 399,75	180 594 733,05	545 354 890,34
Saamistodistukset	3 168 732,50	406 252,00	42 467 750,57
Yhteensä	160 930 582,25	181 000 985,05	680 995 455,50

Rahoitusvelat

	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 061 987,31	19 704 627,90	100 884 150,70
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	377 214 452,39	101 840 584,10	7 152 095,24
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	3 000 000,00	18 000 000,00
Yhteensä	378 276 439,70	124 545 212,00	126 036 245,94

Rahoitusvelat

	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	121 650 765,91
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	91 177,58	0,00	486 298 309,31
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	21 000 000,00
Yhteensä	91 177,58	0,00	628 949 075,22

Rahoitusvelat

	2015		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	13 738 778,27	61 312 725,36	73 453 389,01

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	345 008 783,88	136 882 078,21	10 059 637,67
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 498 732,46	21 490 180,68	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	4 000 000,00	16 000 000,00
Yhteensä	360 246 294,61	223 684 984,25	99 513 026,68

Rahoitusvelat

	2015		Yhteensä
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	148 504 892,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	125 110,14	0,00	492 075 609,90
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	22 988 913,14
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	20 000 000,00
Yhteensä	125 110,14	0,00	683 569 415,68

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.20 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2016		2015	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	21 443 812,50	0,00	20 569 355,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	30 479 175,49	0,00	72 603 459,59	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	532 930 097,00	0,00	545 354 890,34	0,00
Saamistodistukset	43 342 052,15	0,00	42 467 750,57	0,00
Johdannaissopimukset	4 243 867,15	0,00	4 020 980,79	0,00
Muu omaisuus	68 186 705,05	0,00	63 894 378,82	0,00
Yhteensä	700 625 709,34	0,00	748 910 815,11	0,00

Velat	2016		2015	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	121 650 765,91	0,00	148 504 892,64	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	486 298 309,31	0,00	492 075 609,90	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	22 988 913,14	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	21 000 000,00	0,00	20 000 000,00	0,00
Muut velat	4 786 441,87	0,00	4 046 343,41	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 660 963,80	0,00	3 700 200,34	0,00
Yhteensä	636 396 480,89	0,00	691 315 959,43	0,00

1.21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarojen käyvät arvot on ensisijaisesti määritelty käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostamisessa on käytetty markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää. Muiden rahoitusvarojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa. Rahoitusvelkojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Rahoitusvarat	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 551 490,92	1 551 490,92	1 684 317,95	1 684 317,95
Saamiset luottolaitoksilta	30 479 175,49	30 479 175,49	72 603 459,59	72 603 459,59
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	532 930 097,00	532 930 097,00	545 354 890,34	545 354 890,34
Saamistodistukset	64 785 864,65	64 785 864,65	63 037 105,57	63 037 105,57
Osakkeet ja osuudet	52 885 564,03	52 885 564,03	48 885 071,01	48 885 071,01
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	52 787,81	52 787,81	52 787,81	52 787,81
Johdannaissopimukset	4 243 867,15	4 243 867,15	4 020 980,79	4 020 980,79
Yhteensä	686 928 847,05	686 928 847,05	735 638 613,06	735 638 613,06

Rahoitusvelat

	2016		2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	121 650 765,91	121 650 765,91	148 504 892,64	148 504 892,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	486 298 309,31	486 298 309,31	492 075 609,90	492 075 609,90
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	22 988 913,14	22 988 913,14
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	21 000 000,00	21 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Yhteensä	628 949 075,22	628 949 075,22	683 569 415,68	683 569 415,68

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	101 875 592,74	4 136 337,00	4 264 256,90	110 276 186,64
			15 500,00	
2015				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	92 449 050,83	4 924 133,86	6 306 038,00	103 679 222,69
			1 580,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvomuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2016		
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Lainat ja muut saamiset	563 300 501,47	0,00	0,00
Myytavissä olevat rahoitusvarat	116 701 937,51	-27 851,87	3 150 898,03
Käypäänarvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	5 374 917,15	131 050,00	0,00
Yhteensä	685 377 356,13	103 198,13	3 150 898,03

2015			
	Käypäärho	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Lainat ja muut saamiset	615 038 153,32	0,00	0,00
Myytavissä olevat rahoitusva- rat	113 779 611,00	-14 793,52	1 413 896,84
Käypäänarvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat rahoitusva- rat	5 136 530,79	115 550,00	0,00
Yhteensä	733 954 295,11	100 756,48	1 413 896,84

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

2016				
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostami- sesta	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42
Yhteensä	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.2. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa.

Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti.

Tilikauden aikana edellä kuvatun kaltaisia rahoitusvaroja on myyty 2.424.534,27 euron arvosta. Niistä on tullut pankille myyntitappiota 127.769,47 euroa.

1.22 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	5 195 308,39	0,00	0,00	5 195 308,39
Osakepääomaan siirretty luottotappiovaraus	1 304 691,61	0,00	0,00	1 304 691,61
Muut sidotut rahastot	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42
Käyvän arvon rahasto	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42
Käypään arvoon arvostami- sesta	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42
Vapaat rahastot	12 609 909,61	0,00	0,00	12 609 909,61
Sijoitetun vapaan oman pää- oman rahasto	12 609 909,61	0,00	0,00	12 609 909,61
Edellisten tilikausien voitto	6 559 253,71	5 694 082,46	-300 000,00	11 953 336,17
Tilikauden voitto	5 694 082,46	7 096 594,35	-5 694 082,46	7 096 594,35
Oma pääoma yhteensä	32 494 363,25	17 467 152,39	-9 280 957,09	40 680 558,55

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	-38 203,17	2 572 279,25	-2 102 585,40	431 490,68
josta laskennalliset verot	9 550,80	-643 069,81	525 646,35	-107 872,66
Saamistodistukset	1 169 320,64	2 104 196,33	-1 184 289,23	2 089 227,74
josta laskennalliset verot	-292 330,17	-526 049,08	296 072,31	-522 306,94
Käyvän arvon rahasto yh- teensä	1 131 117,47	4 676 475,58	-3 286 874,63	2 520 718,42

1.23 Osakepääoma

Aito Säästöpankki Oy:n osakkeiden lukumäärä on 185 000 kpl.

Osakkeiden hankintaa koskevat rajoitukset:

Jos pankin osake siirtyy muulle kuin pankin osakerekisteriin merkitylle osakkeenomistajalle, siirronsaajan on viipymättä ilmoitettava siitä pankin hallitukselle ja osakkeenomistajilla on oikeus lunastaa osake. Mikäli pankki päättää osakepääoman korottamisesta, vaihtovelka- tai optiolainan ottamisesta taikka optio-oikeuksien taikka muiden pankin osakkeisiin oikeuttavien arvopapereiden liikkeelle laskemisesta, menettelyssä on ensisijaisesti noudatettava osakkeenomistajien merkintäetuoikeutta. Omistajasäätiön jättäessä käyttämättä sille kuuluvan merkintäoikeuden on toisella omistajasäätiöllä toissijainen oikeus merkitä edellä tarkoitetut pankin osakkeet tai pankin osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit. Mikäli toissijaista merkintäoikeutta haluaa käyttää useampi kuin yksi omistajasäätiö, määräytyy toissijaisen merkintäoikeus kyseisten tahojen kesken osakeomistusten suhteessa, joka niiden osalta oli voimassa ennen uusmerkinnän tai pankin osakkeisiin oikeuttavien arvopapereiden liikkeellelaskun toteuttamista.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2016	2015
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	34 280,47	286 674,93
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 933 544,02	12 876 886,73
Saamistodistuksista	1 907 248,80	1 949 873,94
Johdannaissopimuksista	980 879,21	1 383 400,55
Muut korkotuotot	109 615,81	60 720,68
Yhteensä	14 965 568,31	16 557 556,83
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	2 720,45	2 191,25
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-1 184 069,38	-964 269,05
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-1 913 701,28	-3 339 584,53
Yleiseen liikkeeseen laskeutuista velkakirjoista	-74 474,64	-633 355,20
Johdannaissopimuksista ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	-3 912,50	-231 531,36
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-477 918,61	-508 325,20
Muut korkokulut	-2 018,06	-8 173,68
Yhteensä	-3 656 094,47	-5 685 239,02

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2016	2015
Myytavissä olevista rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	175 953,10	171 318,74
Yhteensä	175 953,10	171 318,74

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2016	2015
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	2 301 238,20	1 920 756,34
Ottolainauksesta	114 305,42	107 370,70
Maksuliikenteestä	2 365 000,19	2 800 810,31
OmaisuuDENhoidosta	395 890,63	317 015,70
Välitetystä toiminnasta	2 491 158,10	2 077 822,73
Takausten myöntämisestä	140 749,93	136 799,06
Muut palkkiotuotot	129 512,01	135 246,86
Yhteensä	7 937 854,48	7 495 821,70
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-89 352,25	-100 468,49
Muut	-999 385,94	-589 291,95
Yhteensä	-1 088 738,19	-689 760,44

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2016		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista	0,00	15 500,00	15 500,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0,00	15 500,00	15 500,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	15 500,00	15 500,00

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2015		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista	0,00	-760,00	-760,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0,00	-760,00	-760,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	-760,00	-760,00

2.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2016		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvon alentumiset	Arvon alentumisten peruutukset
Saamistodistuksista	12 918,88	0,00	0,00
Osakkeista ja osuuksista	-161 451,36	-13 058,37	0,00
Yhteensä	-148 532,48	-13 058,37	0,00
	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä	
Saamistodistuksista	54 046,76	66 965,64	
Osakkeista ja osuuksista	1 090 133,39	915 623,66	
Yhteensä	1 144 180,15	982 589,30	

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2015		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvon alentumiset	Arvon alentumisten peruutukset
Saamistodistuksista	10 250,00	0,00	0,00

Osakkeista ja osuuksista	79 592,54	-14 793,53	0,00
Yhteensä	89 842,54	-14 793,53	

	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä	
Saamistodistuksista	48 236,88	58 486,88	
Osakkeista ja osuuksista	745 689,41	810 488,42	
Yhteensä	793 926,29	868 975,30	

2.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2016	2015
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	253 370,57	-887 169,73
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	-263 042,24	884 100,99
Yhteensä	-9 671,67	-3 068,74

2.7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2016	2015
Vuokra- ja osinkotuotot	432 878,06	393 899,15
Suunnitelman mukaiset poisotot	-24 736,75	-26 131,87
Arvonalentumistappiot	0,00	-272 278,98
Muut tuotot	10 582,88	9 065,88
Muut kulut	-303 653,45	-259 342,35
Yhteensä	115 070,74	-154 788,17

Muut tuotot sisältävät 711,7 tuhatta euroa kertaluonteisia eriä liittyen Visa Europen myyntiin Visa Inc. -yhtiölle. Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Tarvittavat viranomaisluvut saatiin kevään ja alkukesän aikana, ja kauppa toteutui suunnitellussa aikataulussaan kesäkuussa 2016.

2.8 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2016	2015
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	11 425,83	12 387,28
Vuokratuotot työsuhdeasunnoista	3 840,00	3 840,00
Muut tuotot	1 198 698,49	849 035,76
Yhteensä	1 213 964,32	865 263,04

Liiketoiminnan muut kulut	2016	2015
Vuokratulot	-214 002,89	-236 708,31
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-498 234,42	-498 127,47
Vakuusrahastomaksut	-316 566,63	0,00
Muut kulut	-1 221 126,94	-1 397 940,76
Yhteensä	-2 249 930,88	-2 132 776,54

2.9 Henkilöstökulut

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-4 278 954,37	-4 041 313,49
Henkilösivukulut	-1 102 322,65	-1 034 833,36
Eläkekulut	-880 721,33	-853 721,19
Muut henkilösivukulut	-221 601,32	-181 112,17
Yhteensä	-5 381 277,02	-5 076 146,85

2.10 Muut hallintokulut

	2016	2015
Muut henkilöstökulut	-448 527,12	-391 670,19
Toimistokulut	-520 452,18	-430 890,46
Atk-kulut	-2 209 886,18	-2 536 615,05
Yhteyskulut	-314 450,99	-291 982,02
Edustus- ja markkinointikulut	-1 051 384,06	-743 259,47
Yhteensä	-4 544 700,53	-4 394 417,19

2.11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2016	2015
Suunnitelman mukaiset poistot	-274 865,34	-292 249,24
Aineelliset hyödykkeet	-132 232,02	-155 336,45
Aineettomat hyödykkeet	-142 633,32	-136 912,79
Yhteensä	-274 865,34	-292 249,24

2.12 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2016	2015
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-888 760,69	-99 824,15
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-1 009 139,81	-294 025,24
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-49 243,69	108 811,90
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	169 622,81	85 389,19
Takauksista ja muista taaseen ulkopuolisista eristä	0,00	42 429,67
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	0,00	42 429,67
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-888 760,69	-57 394,48
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-888 760,69	-57 394,48
	2016	2015
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	2 720,45	2 191,25

2.13 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2016	2015
Pankkitoiminnan tuotot	21 740 734,11	20 115 079,68

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

Tuotot on esitetty eliminoimattomina

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	7 854 432,42	7 854 432,42
Omasta velasta annetut yhteensä	0,00	0,00	7 854 432,42	7 854 432,42

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön (Työeläkeyhtiö Elo) kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	216 478,92	224 810,40
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	426 279,80	206 836,30

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2016	2015
Muiden puolesta tehdyt		
Takaukset	7 142 255,83	10 665 640,88
Käyttämättömät luottojärjestelyt	15 680 647,32	9 935 555,63
Muut	1 109 646,98	1 125 646,98
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	23 932 550,13	21 726 843,49

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle omasta ja muiden välityssopimuksessa mukanaolevien säästöpankkien puolesta välitettyjen kiinnitysluottojen mahdollisten tappioiden korvaamisesta Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle.

Takausvastuun määrä on rajoitettu.

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2016	2015
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonlisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	698 992,86	69 715,06

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden loppussa	Henkilömäärä tilikauden loppussa
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2016	2015
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	71	69
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	1	1
Määräaikainen henkilöstö	12	10
Yhteensä	84	80

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2016	2015
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	495 241,37	440 377,57
Yhteensä	495 241,37	440 377,57

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2016		2015	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 507 517,41	0,00	1 150 124,72	8 409,40
Yhteensä	1 507 517,41	0,00	1 150 124,72	8 409,40
Lisäykset	357 392,69	0,00	129 793,50	0,00
Vähennykset	0,00	8 409,40	0,00	0,00

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

2016				
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Omistajayhteisön johto	480 078,08	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	97 129,22	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	1 283 062,06	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 860 269,36	0,00	0,00	0,00
2015				
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Omistajayhteisön johto	352 950,51	0,00	0,00	16 818,79
Sukulaisuus	111 535,00	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	1 382 003,88	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 846 489,39	0,00	0,00	16 818,79

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	4 274 730,99	4 152 566,99	2 828,77	4
Osakkuusyhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1 951 374,88	7 058 754,20	5 845,90	7
Muut	52 787,81	58 224,92	930,42	1

5.2 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	3,34	34 664 867,37	5 104 934,89
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki	5,01	45 107 020,77	968 845,60
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	6,30	8 468 856,66	912 282,51
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	6,03	1 507 788,10	11 812,05
Oy Samlink Ab, Espoo	2,18	19 150 731,59	6 535 033,77
Sp-Koti Oy, Espoo	8,04	-350 249,13	-239 292,16
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oy, Espoo	7,80	46 643 192,12	339 492,08
SP-Kiinnitysluottopankki Oy, Espoo ***	7,84		
Yhteensä		155 192 207,48	13 633 108,74

* Tilikauden 2015 oma pääoma ja voitto

***) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

****) Yhtiön toiminta alkanut vuonna 2016. Tilintarkastettua tulosta ja omaa pääomaa ei ole vuodelta 2015.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankki tarjoaa omaisuudenhoitopalvelua

	2016	2015
	Pankin hallussa olevat asiakasvarat	Pankin hallussa olevat asiakasvarat
Täyden valtakirjan mukainen omaisuudenhoito	17 903 619,10	12 052 330,37
Yhteensä	17 903 619,10	12 052 330,37

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2016	2015
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	12 497,93	17 395,02
Veroneuvonta	0,00	806,00
Yhteensä	12 497,93	18 201,02

6.3 Pitkäaikaissästäminen

	2016	
	Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	95 219,34	34
Talletukset yhteensä	13 021,86	34
PS-tilit	13 021,86	34
Asiakasvarat yhteensä	82 197,48	
Rahastot	82 197,48	

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Tampereella 3 päivänä helmikuuta 2017

Aito Säästöpankki Oy:n hallitus

Eero Laesterä

Timo Saraketo

Asko Koskinen

Hannu Ala-Kapee

Erkki Nurmi

Eija Vartila

Pirkko Ahonen
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella 8. päivänä helmikuuta 2017

Henry Maarala, KHT

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste
Reskontrat	
Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (eOffice)	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Paperitosite
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto
Vuokrasaamiset	Excel-tiedosto

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjako
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
88	Jaksotustositteet pysyvät
99	Tuloksen kirjaus